

fidario sed superbia, quod quasi indignos illos haberet, cum magis **Apostolo** hoc studium fuerit, ut de indignis faceret dignos. **Habebat ergo uotum eundi, sed maiora erant quæ agebat. ¶ Veniam autem cito ad uos, si dominus permiserit.**) Post commonitionem prõmittit se ire ad illos, sed si dominus permetteret, ut quia plus scit deus quàm homo, si sciret opera precium esse, permetteret: & si non iret, dominum noluisse ostenderet, causa utique indignitatis illorum. **¶ Et cognoscam non sermonem eorum, qui inflati sunt, sed uirtutem.**) Cõfundit illos, quia cum oblique conuersarẽtur, indignabantur, quasi digni essent ab **Apostolo** uisitari. **¶ Nec enim in sermone est regnum dei, sed in uirtute.**) Sicut regnum dei non splendore uerborum commendatur, sed uirtute signorum, ita & hi non uerbis nudis, sed uirtute operum spiritualium dignos se ostenderent ab **Apostolo** uisitari. **¶ Quid uultis: In uirga ueniam ad uos, an in charitate spiritus & mansuetudinis?**) Terroris uerba infert, ut pudorem passi qui inflati erant, humiliarentur, ut si uere **Apostoli** præsentiam desiderarent, præparent se ad excipiendum eum, id est, abluerent se ab omni macula criminis, ut ueniens ad illos, læticiam haberet quasi cum filiis charissimis.

CAPVT V.

¶ Nino auditur inter uos fornicatio, & talis fornicatio, qualis nec inter gentes.) Ut quàm graue sit istud peccatum ostenderet, nec ab his hoc dixit admitti, qui deũ nesciunt, ut perinde qua pœna hic multandus esset, ostenderet, qui sub æterna & diuina iustitia cõstitutus, tanti sceleris crimen admiserat. **¶ Ita ut quis uxore patris habeat.)** Præmissi criminis prodidit genus, ut non solum illum aperte reum mortis faceret, sed & adherentes illi non immunes à crimine demonstraret. **In quo enim difficile peccatur, plus facit re-**
N 5 um.

Ioan. 4

um. ¶ **Et uos inflati estis, & nō magis luctum habuistis.** Superbiam illorum in tantum humiliat, ut non querulos iam, sed magis supplices faciat. Erāt enim & ipsi participes, dum paterentur reum tam ingentis facinoris secum incorruptum conuenire: ut omnes uno consilio abijcerent eum, si negaret emendare se. Si autem quis potestatem non habet quem scit reum abijcere, aut probare non ualeat, immunis est: & iudicis non est sine accusatore damnare, quia & dominus Iudam cum fur esset sciebat, sed quia non est accusatus, minime abiecit. ¶ **Ut tolleretur de medio uestrum, qui hoc opus fecit.** Cognito opere isto pellendum illum fuisse de cetero fraternitatis. Omnes enim crimen eius sciebant, & non arguebant, publice enim nouercam suam loco uxoris habebat. In qua re neq; testibus opus erat, neq; tergiuersatiōe aliqua poterat tegi crimen.

EGO quidem sicut absens corpore, præsens autem spiritu. Id est, absens facie, præsens autem autoritate spiritus, qui nusquam abest. ¶ **Iam iudicauit ut præsens, eum qui sic operatus est, in nomine domini nostri Iesu Christi congregatis uobis & meo spiritu, cū uirtute domini Iesu tradere hunc Satanæ in interitum carnis.** Quoniā omnis carnalis uoluptas à diabolo est, ac per hoc cum huic uoluptati remittitur, traditur Satanæ. Caro enim hoc habet in natura, ut intereat. Anima ergo cum se iungit desiderio eius infirmans spiritualia suum uigorem, simul interitum patitur. Itaq; si hic correptus stupri admissi erubesceret eiectum se, non interiret pœnitentia subsequente. Nam omnium consensu & præsentia, sed & uirtute domini Iesu, id est, sententia, cuius legatione fungebatur Apostolus, abijciendum illum de Ecclesia. Cum eiecitur, traditur Satanæ in interitum carnis. Et anima enim & corpus intereunt, quando quæ contra legem sunt, fiunt. Sed in hac aliter causa interitus carnis homini deputatur. Quinquā enim omnia peccata carnalem hominem præsistent, hoc tamen specialiter desiderium carnis est, quod sordibus maculatā ani

IN ANI

mam cum corpore tradit gehennæ: quia uicta anima libidine carnis, fit caro: sicut & corpus recte gubernatum spiritale appellatur. **A**nimus tamen est, qui aut uictus illecebris, totum hominem carneum facit: aut in uigore naturæ suæ manens, carni præfiat ut spiritualis dicatur.

¶ Ut spiritus saluus sit in die domini Iesu Christi.) Tradi contaminatum supra dictum Satanæ, ut spiritus sanctus saluus sit in hominibus Ecclesiæ in die iudicij. Nisi enim eiectus esset, non fieret saluus spiritus Ecclesiæ in die iudicij. Deserebat enim omnes contaminationis causa, ut in die domini nudi ab spiritu sancto inueni, audirent à iudice domino: **Recedite à me, non noui uos.**

Sicut dicit ad Romanos: Si quis autem spiritum Christi non habet, hic non est eius. Et in alia Epistola: **Nolite contristare spiritum sanctum dei.** Si enim contristatur, deserit, & non erit saluus: non utique sibi qui impassibilis est, sed nobis, quibus datus est, ut per illum dei filij esse probemur. Res enim quæ amittitur, salua non est, non utiq; sibi, quæ ubicunq; sit, necesse est sit, sed ei à quo amittitur.

Mat. v
Rom. 8
Ephes. 4

Non bona gloriatio uestra.) Hoc est mala. Latini enim erant, cum magis cōtristari debuerant in fratre tam acerbe peccante, sicut tristis fuit Samuel in Saule peccate, à quo crimine mali doctores aut dissimulabant, aut negligentius arguebant, sicut & Meli sacerdos filios suos peccates in deum, ne amarus eis esset, non eos arguebat. **¶ Nescitis quia modicum fermentum totam massam corrumpit?)** Ita & peccatum unius, quod cognitum non arguitur, multos cōtaminat: imò omnes qui norunt & non deuitant, aut cū possint arguere, dissimulant. **Nō enim sibi uidetur peccare, quando à nullo corripitur aut uitatur.**

¶ Expurgate uetus fermentum, ut sitis noua cōspersio.) Hoc duplici genere accipiendum est, quia est & fermentum humana doctrina, dicente saluatore: **Cauete à fermento pharisæorum, id est à doctrina.** Et ad malam ergo doctrinam cauendam, & ad hanc causam dictum est, quia & eiecto fornicatore, uetus fermentum eicitur. **Ideo autem uetus, quia**

Mat. 16

lanti

antiqui erroris peccatum est. Noua aut̄ conspersio Christi doctrina est. ¶ **Sicut estis azymi.**) Azyma ex causa nō fermentatæ farinæ dictum est, cum filij Israël electi sunt de Aegypto, ut fermentum uetustas haberetur, azyma autem nouitas. Abiectis enim ueteribus erroribus Aegyptiorum in nouam legem inducti sunt: ita & Corinthij post Paganorum errores in Euangelium Christi inducti sunt. Horratur ergo ut secundum passionem suam, quam ab Apostolo sub nomine Christi acceperant, & uerent iam uitæ nouæ cultores, hoc est, azymos esse.

¶ **Etenim pascha nostrum immolatus est Christus.**) Secundum legem docet nouitatem paschæ ratione consistere, & ideo Christum esse occisum, ut ex eo noua prædicatio nouam faceret conuersationem, ut quia paschæ rationem colimus, ueterem uitam nō sequamur. Pascha itaque immolatio est, non transitus, sicut quibusdam uidetur. Prius enim pascha, & sic transitus, quia ante exemplum est saluatoris, & sic signum salutis. Nec enim ante signum quàm crux: nam occiso uespere agno in Aegypto filij Israël, pascha egerunt, ex cuius sanguine postes signauerunt, ut noctu angelus transiens, ea loca non cōtingeret quæ sanguine agni fuerant oblita. ¶ **Itaque festa celebremus non in fermento ueteri.**) Hoc est, latitudinem habentes renouationis, facta uetera fugiamus, immundiciam omnem abijcientes à nobis, quæ est corruptio: quia sicut fermentum totam massam corrumpit, ita & mala uita totum hominem. Ergo ut non solum à turpitudine uitæ nos obseruemus, sed & ab iniquitatis studio, adiecit: ¶ **Non in fermento maliciæ & nequiciæ, sed in azymis synceritatis & ueritatis.**) Hoc est, ut synceritas mundam uitam faciat, ueritas autem omnem fraudem excludat.

Scripsi uobis in epistola, Ne commisceamini fornicariis.) Scripsisse se significat prius, ubi commonet illos ne coniungerent se malæ uitæ hominibus. Et quia non intellexisse fortè ea quæ scripserat, uidebantur, nunc in hac epistola quid scripserit, interpretatur di-

scens: